

alt.urgell

periòdic quinzenal d'Esquerra

Número solt 20 centims.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Ciutat: 5 pessetes any.

Fora i Andorra: 6 pessetes.

Estranger: 7 pessetes.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Carrer Estudis, 8 (Casal d'Esquerra)

Telefon, num. 83

Portantveu del Comitè Executiu Comarcal de l'ALT URGELL (Esquerra Republicana de Catalunya)

FEIXISMES INCIPIENTS

Ens referim, és clar, a les diverses floracions del feixisme peninsular, acabidillades pel pintoresc senyor Albiñana, pel noi Primo de Rivera i pel filofeixista Gil Robles.

En un país com el nostre ineducat políticament—ara, d'aquesta ineducació n'estem palpant les conseqüències, cada u des del seu punt de mira va a la conquesta de l'opinió—d'aquesta opinió que ells tan bescanten i blasmen. (Naturalment que ho fan així quan la tenen els polítics, que si la tinguessin ells...)

Si hom recorda l'origen obscur dels diferents feixismes europeus i el seu expandiment a espatlles de la democràcia, veurem la necessitat de plantar cara i combatre fit a fit aquesta malura progressiva que anomenem feixisme, i que a jutjat per les aparences és un patró de moda que pot flagel·lar a molts pobles sedents de novetat.

* *

Diguem-ne, doncs, quelcom entorn del feixisme.

Aquesta mena de govern és una dictadura, i no una dictadura transitòria i restablidora de l'equilibri polític pertorbat—que, en aquest cas podria ésser beneficiosa—, sinó una dictadura fèrria, cruent, despòtica i revolucionària a la seva manera: renega de la democràcia i del seu òrgan genuí d'expressió, el Parlament. És antidemocràtica, antiparlamentària, i naturalment nega el sufragi universal i el dret que comporta a tot ciutadà, sense distinció de classes i estaments, a emetre el sufragi en pro o contra de tals o quals idees polítiques, de tal orientació o sistema de govern, de tal reforma cabdal o règim autònom, etc., etc.

Nosaltres, que som vers amants de la democràcia i del parlamentarisme gràcies als quals hem conquerit les llibertats que gaudim i que són l'instrument de les futures conquestes i reivindicacions, reconeixem les tares que pugui tenir el règim que patrocinem, les quals, ja no cal dir-ho, estem disposats a corregir i subsanar. No cal fer com els feixistes que, tot blasmant un sistema—el democràtic—, surten del foc per caure a les brases. Que té un règim tares, errors, falles? Doncs, corregir-los. Aquest és el procediment, aquest és el camí lògic i conseqüent a seguir.

Tot i negar el dret al sufragi i ridiculitzar les consultes electorals, veiem—i aquest sí que és un cas ben paradoxal que ens palesa la ridícula de certs postulats feixistes—que aquests acuden a eleccions plebiscitàries o als comitès (com ho han fet, per exemple, el mateix Hitler i Mussolini), per poder afirmar que llur nombre d'adherits és elevat. És a dir, que acudeixen a uns procediments que, segons ells, no deuriem emprar. Consultes electorals o plebiscits, naturalment, que podrien recordar-nos aquelles cèlebres adhesions—tristement cèlebres per la farsa que traspuaven—conjuminades per Primo de Rivera.

Amb tot i ésser greu la negació democràtica del parlamentarisme i del dret al sufragi que prediquen els feixistes ho és, i potser més, l'imperialisme bèl·lic, aparatós, exhibicionista i el centralisme absorbent i antifederalista (anti-autonomista) inherent a tota mena de règim feixista. Cal haver seguit molt poc el moviment feixista europeu per a no poder veure tot seguit la comprovació del que diem. I encara tots aquests errors de tot seguit la comprovació del que diem. I encara tots errors de volum són augmentats per uns tòpics demagògics—i no s'oblidi que la demagògia ha estat l'arma de tots els feixismes per engrossir els rengles d'adeptes—com són l'antimarxisme i l'antijueuisme, conseqüència lògica aquest últim del rascisme, o sia, superioritat d'una determinada raça envers les altres que estarien destinades a ésser subjugades per la raça privilegiada.

Aquestes idees, força originals i bon xic més presumptuoses, encara que exposades una mica cruament, fondeixen en part la ideologia feixista.

Són un substratum que, com hi ha Déu (i perdoneu l'expressió), parla per si sol.

Un dels punts on l'empenta feixista resta més indeleblement és a l'escola. No es regateja cap mitjà—el fi justifica els mitjans, encara—per formar l'ànima i el cos infantils dins les disciplines d'una idea política determinada i per demés perniciosa, com és el feixisme.

A l'escola, la història es falseja impúdicament, les idees rascistes—el lleuat de les futures guerres—prostitueixen la ment dels escolars, l'imperialisme bèl·lic es fomenta en pel·lícules especials per als infants i adolescents en les quals la guerra es exalçada descaradament i l'heroisme o la mort guerrera presentats com el millor del món. Els efectes que una tal instrucció pugui produir han d'ésser catastròfics per força.

Escriptors com Remarque—l'autor de «Res de nou a l'Oest»; E. Ludwing o Mann i molts d'altres han estat desposseïts de la nacionalitat alemanya, exiliats, perseguits, confiscats els bens pel sol delictes (!) d'ésser escriptors pacifistes i alguns d'ells jueus.

La premsa ha d'ésser governamental, és a dir, tota feixista o no pot existir. Això explica que segons ella, tot va com una bassa d'oli.

El cinematògraf, l'art, la literatura, absolutament tot és controlat, i no es permet ni el més lleu enjudiciament crític públic del règim. Si bé es molt desitjable el control estatal en molts aspectes de la vida pública—encara que no en les manifestacions intel·lectuals, com la literatura i l'art—no podriem acceptar sense revoltar-nos violentament un règim dictatorial tan oprobios per la dignitat humana.

No podem tampoc acceptar nosaltres partit obrerista (encara que no socialista), la persecució sistemàtica a tot el proletariat marxista. ¿Es que la massa de 12 a 14 milions de vots marxistes alemanys, per exemple, no són res? ¿Es pot governar sistemàticament contra una massa tan nombrosa? Han d'acudir els feixistes hitlerians, posem per cas als procediments bàrbars emprats principalment i tendenciosament contra els marxistes i jueus de decapitació amb destrals, esterilització i aplegament en camps de concentració?

El dret a la vaga, suprimit totalment a Alemanya i Itàlia, és un altre atropellament inconcebible, quan la vaga és l'única arma legítima de reivindicació proletària.

Com a fervents autonomistes que som hem de rebutjar enèrgicament del feixisme, el centralisme abassegador. Sota la fèrula hitleriana ha desaparegut quasi el règim federal alemany—aquest règim on tants havien calcat admirables principis federals.

Són tants els errors del feixisme que, cas de poder envanir-se d'alguns encerts, aquells ultrapassen de molts a aquests. Acontentem-nos amb els errors esmentats, i subrallem, però l'actitud de l'Església catòlica envers els Estats feixistes.

Observem que tant Alemanya, com Itàlia, com Austria són països concordataris. El Vaticà davant d'un concordat, amb els avantatges «materials» que li reporta—ja veiem l'afany desmesurat de diner que demostra la clerecia espanyola—fa tots els papers. És inútil que s'apliquin en aquests països lleis anticristianes o condemnades oficialment per l'Església, com la de l'esterilització, es debades que es faci objecte d'una persecució inhumana, acarnissada i anticristiana al proletariat—cas d'Alemanya i el recent d'Austria; l'Església, davant d'un concordat, com un segon Esaú «per un plat de lentilles», es capaç de de traïr tot allò de noble i sublim que pugui tenir el catolicisme. (No en va deia un pensador, que la religió catòlica era la menys cristiana de totes, les cristianes).

A molts llegidors els haurà assaltat, en el transcurs d'aquestes ratlles, un dubte: ¿com fou possible la instauració del feixisme i quals han estat les causes o circumstàncies de sa difusió, que han culminat en l'assalt o la conquesta del poder? No pretenem fer-ne un anàlisi, però sí hem de remarcar algunes equivocacions greus o badades, segons i com dels poders democràtics quant als feixos, sense les quals llur descabellament hauria estat migrat.

Una situació política, afeblida, desequilibrada i caòtica pot ésser un precedent que faciliti l'expandiment feixista. Tots els països on fins ara ha pres aquest virus són Estats beligerants on la guerra ha creat gravíssims problemes i necessitats insatisfetes, que han facilitat l'abrandament de l'opinió pública. Ultra aquest estat col·lectiu morbós que pot explicar moltes coses—assenyalem alguns errors de tàctica i d'estratègia governamental que haurien de alligonar-nos.

La complaença o l'excessiva tolerància envers els feixos i les agrupacions